

Mensen met syndroom van Down zijn geen sukkeltes

Vrije Tribune ([//www.knack.be/nieuws/auteurs/vrije-tribune-9.html?show=opinions](http://www.knack.be/nieuws/auteurs/vrije-tribune-9.html?show=opinions))

22/08/14 om 14:16 - Bijgewerkt om 17:01

Het is beangstigend dat de these 'mongolen zijn sukkeltes die niets kunnen', steeds vaker in de mond wordt genomen', reageert Pieter De Smet op de uitspraak van Richard Dawkins dat ouders met een kind met het syndroom van Down best kunnen 'aborteren en opnieuw proberen'.

Ik was erg geschokt door de uitspraken van de militante bioloog en religiecriticus Richard Dawkins. Die gaf het advies baby's met het syndroom van Down 'te aborteren' ([/nieuws/ondertussen/bioloog-richard-dawkins-vindt-kind-met-syndroom-van-down-ter-wereld-brengen-immoreel/article-normal-272687.html](http://nieuws.ondertussen/bioloog-richard-dawkins-vindt-kind-met-syndroom-van-down-ter-wereld-brengen-immoreel/article-normal-272687.html)).

. Misschien was ik nog meer geschokt door de reacties van de mondige Vlamingen, die onder het gepubliceerde artikel reageerden.

Daarom breek ik met volle overtuiging een lans voor de mentaal gehandicapten, de zorgenkinderen, de waardeloze zielepootjes of de sterke, stoere kanjers. Ik breek een lans voor zij die geen recht krijgen op spreken. Omdat ze niet spreken zoals ons, maar daarom zwijgen zij toch niet?

Al twee fijne jaren ga ik mee op Jombakamp. Dat is een kamp voor 'Jongeren met Bijzondere Aandacht'. Gedurende 10 dagen ben je daar als monitor actief bezig met kinderen en jongeren met een zware mentale en al dan niet bijkomende fysieke handicap. De zorg is zwaar, dat wel. Het is confronterend, dat ook. Maar het is ook leerrijk op een manier die niet te benoemen valt, dat vooral.

Engagement

Velen, zoniet allen, die een gelijkaardig engagement aangaan, zullen die stelling ook onderschrijven. Daarom heb ik besloten volgend jaar in Sjim Akabe te gaan, 'de scouts voor gehandicapten' in Gent. De lachende gezichten, de onvoorwaardelijke liefde, de oprechte knuffels. Daar doe ik het voor.

|| Mensen met syndroom van Down zijn geen sukkeltes, ook zij maken bewuste keuzes

Maar waarom vertel ik u dit nu? Niet omdat die ervaringen mij als persoon aanbelangen of beter maken. Wel omdat ik overtuigd ben van het maatschappelijke en interpersoonlijke nut van de omgang met hen die zorgen nodig hebben. Ik wil dan ook niet ontcrachten dat een kind of volwassene met een handicap een zware technisch zorgelijke last met zich meebrengt. Ook wil ik niet ontkennen dat het opvoeden van een kind met Down energie vereist die ik niet kan vatten. Wel wil ik een nuance maken tussen al het geroep door.

Talenten zoeken waar ze liggen

Laten we bij de redenering van Dawkins niet vergeten dat vele mensen met een beperking, naast de zorgen die ze natuurlijk vereisen, toch ook een grote vorm van zelfstandigheid op zich kunnen nemen. Zo ben ik vrijwilliger op een inclusiespeelplein waar Valentijn elke week komt. Valentijn heeft een verstandelijke beperking, maar doet niets liever dan spelen en zorgen voor de kinderen. En zo ook mensen met het Syndroom van Down. Zij houden net als een heleboel andere personen van dansen, sporten (special olympics), lachen,

En bewuste keuzes maken, dat doen zij ook. Ook Stephen Hawking heeft de nodige zorg nodig, en toch zien weinigen hem als een maatschappelijke last. En dat is geen 'van-de-pot-gerukte' vergelijking, maar wel een logische en geoorloofde link. Ik geef toe, weinige mensen met een verstandelijke beperking kunnen een schilderij maken als Rubens, een muziekstuk als Bach of een film zoals Hitchcock. Maar wees eerlijk, kunt u dat?

We moeten onze talenten zoeken waar ze liggen. Zo is er Yenthe, een vaste Jombakampganger. Ik heb zelden iemand zo overtuigend zien breakdansen of armworstelen. Ik heb zelden iemand met zo veel liefde, eerlijkheid en realiteitszin naar de wereld zien kijken. Dat merk je als je met hem praat en omgaat. Yenthe leeft in dezelfde wereld als de onze, waarom zou zijn wereldbeeld dan fouter zijn dan het onze? Als Yenthe een mooi meisje ziet, zal je dat al snel merken. Als Yenthe onrecht ziet, zal hij laten merken dat zoiets niet kan. Ja, hij denkt anders, maar dat biedt ons net perceptie, vaak meer dan wij zelf kunnen bolwerken in redeneringen.

Abortus

Het is dan ook met de volste overtuiging dat ik wil aanzetten en oproepen tot begrip. Begrip voor ouders die bewust een kind met een verstandelijke beperking 'houden'. Zonder hen die voor abortus kiezen te beoordelen, vind ik het beangstigend dat de these 'mongolen zijn sukkeltjes die niets kunnen' steeds vaker in de mond wordt genomen.

Het is maar al te gek dat we een louter mechanisch en 'perfect' waarde-evenwicht zouden proberen nastreven, want dat is er niet. Dat is geen aangenaam, maar een reëel uitgangspunt. Laten we niet uitgaan van die perfecte samenleving. Laat ons niet het beeld van de 'perfecte persoon' de maatschappelijke realiteit bepalen. We kunnen - zuiver sociaal-economisch gesproken - gerust de keuze voor die zorg maken, incalculeren en koesteren.

Niemand, kan bepalen wie al dan niet de juiste meerwaarde heeft voor de maatschappij. Niets zo lelijk als een maatschappij die de realiteit van verschillen niet onder ogen durft te zien. Niets zo lelijk als een maatschappij die op arbitraire wijze de lijn trekt tussen aanvaardbaar of niet. Ik schreeuw het van de daken: Niets zo mooi als mongolen.

Pieter De Smet, monitor Jomba en student rechten UGent